

“En Hakiki Mürşit” ile 3 Kitap Analizi / Rengigül Yaltırık Ural

Annem Şefika - Gülleyle’ya Anılar - Aşk Kütüphanesi

Annem Şefika

Prof. Dr. Emin Ünüvar hocanın hazırladığı Şişli'den başlayıp Çapa'ya uzanan Ord. Prof. Dr. İhsan Hilmi Alantar hocadan da bahsettiği “Şişli'den Çapa'ya İstanbul Çocuk Kliniği” yayınlanmış, “Ord. Prof. Dr. İhsan Hilmi Alantar” kitabımız da kaynak kitaplar arasında yerini almıştı. Emin Hoca ve Oya (Banu Yurdabak) Hanım ile 10 Haziran 2026, günü Bağdat Caddesi, Remzi Kitapevi’nde buluşmuş, duygulanmış, bilgilenmiştik. Maalesef artık Suadiye Remzi, mahallemizde olamayacak. Ne güzel buluşuyorduk. Benim uğrak yerlerimin başında geliyordu. Kitaplar inceliyor, kitaplığımdaki eserleri bütünleyenleri alıyordum. Çalışanlar her zaman kibar ve yardımsever, saygılı, bilgili idi. Toplantımız sonrası, her zamanki zarafeti ile Oya Hanım biraz müsaade rica etmiş, Emin Hoca ile bana sürpriz yaparak “Annem Şefika” kitabını alıp, imzalamıştı. Kitapta öğrenilmesi faydalı olacak yaşanmış detaylar var. Üvey anne detayı ile anneannede, değişen rejimler, savaşlar, sürgünlerle etkilenen özellikle çocuklarda, Nazi esir kamplarında gözyaşlarını tutamamıştım. “Aristokrat yaftası hep üzerlerindeydi” cümlesi kitabın merkezi bence.

“Dirayetli Küçük Kız” bölümünde Tatar okulundaki öğretmenin tavsiyesini önemseyerek Şefika’yı ailesi Rus okuluna yazdırır. Rusça yazmayı, okumayı bilmediği için hayli zorlansa da başarır. Çok uzun yılları her açıdan zor, mücadele ile geçer. Avusturya’da esir kampı... İstanbul... Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Rus Dili hocalığı.

En Hakiki Mürşit - Gülleyle’ya Anılar

Azra Erhat aristokrat bir ailede doğar. İlkokula Viyana’da başlar. Almancayı üç ayda öğrendiğini söyler annesi. Sonra Belçika yılları. Aile eski varlıklı günlerini geride bırakırken Azra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencisi olur... Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Klasik Filoloji hocalığı.

Azra Erhat (1915), 1915 Osmanlı İmparatorluğu, Sultan V. Reşad. Çanakkale Muharebeleri... **Şefika Ortaylı (1917), 1917** Rus Çarlığı, Çar II. Nikolay. Ekim Devrimi..

Her iki hoca yaşı, içine doğdukları varlıklı, kültürlü aile yapıları benzer özellikleri içeriyor; bilinçli ve dirayetli anneleri, aile büyüklerine saygıları, doğa ve çocuk sevgileri, hümanist genleri, maddi ve manevi mücadeleleri, yabancı dil öğrenme kabiliyetleri, değişen hayat şartlarına mukavemetleri... Birisi Kırım, Avusturya diğeri Avusturya, Belçika’dan İstanbul... Ve Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi hocalıkları. Fakültenin ilk kuruluş yıllarındaki kıymetli hocalara kısıtlı kaynaklarla asistanlıkları, öğrencilere yol göstericilikleri...

“Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir”

Azra Hoca'nın yeğeni Gülleyle'ya, aslında gençlere yazdığı kitabının kapağında “En Hakiki Mürşit”, Nuriye Ortaylı'nın kaleme aldığı Şefika Hoca'nın kitabının 324. Sayfasında Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi bölümünde fakültemizin girişindeki binanın alınlığındaki **Atatürk'ün gençlere yol gösterici sözlerinden biri.**

Her sözü önemli Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün.

“Gülleyle'ya Anılar” kitabının 165. Sayfası “Atatürk'ün Gözleri” ile başlıyor, 1937, II. Türk Tarih Kongresi anıları, Nutuk'un önemi, Cehalete Karşı Savaş, Harf Devrimi, Çalışkanlık, Medeniyet ve Kültür bölümleri ve Atatürk'ü **Türkiye'nin ilk Hümanist Düşünürü** olarak tanımlıyor.

Kendimden de parçalar bulduğum; İngilizce bilmeden Edinburgh'ta ilkokula yazdırıldığım, annemin “3 ayda öğrendin İskoç aksanıyla İngilizceyi” dediği, en olaylı günlerde Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Arkeoloji bölümünde okuduğum, atalarımın rejimler, savaşlar, salgınlar, esaretlerle değişen hayatlarını 150 yıllık aile kitabımız Rengigül'de kaleme aldığım için sanırım; eş zamanlı okunması her açıdan faydalı iki kitapta aynı dönemi farklı boyutlarda bir bütün olarak analiz yapabilir okur.

Aşk Kütüphanesi

Güncel Kadın Dergisi sahibi Ahmet Çaldıran Bey vesilesi ile Seda Diker Hanım'ın 9.7.2026 tarihinde imzalayıp lavanta buketi ile gönderdiği kitabı: Lavanta kokulu aşkı yansıtmıştı kutusunu açtığımda. Baylırım lavantaya. Çalışma odam mis gibi kokmaya devam ediyor.

İlginç bir kitap adı. Aşk çok boyutlu diye düşündüğüm ve kütüphanelere de aşkla bağlandığım, özel bir kitaplık kurma çalışmaları içinde olduğum için. Nitelim; kitabında referans aldığı bilim adamlarından sonra Atatürk bölümünde: “Mustafa Kemal Atatürk - Çanakkale Bir Milletın Ortak Hafızası”, “İmkânsız Şartlar Altında Birlik Ruhu ve Mustafa Kemal'in Tarihsel Etkisi, Çanakkale Ruhunu Yansıtan Tarihî Sözler”. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Nutuk'taki “Türk milleti bağımsız yaşamış ve bağımsızlığı var olmasının şartı saymış kahraman bir millettir.” sözü ile de kitabını noktalamış Seda Diker.

İki imzalı armağan kitap; iki Boğaziçi Üniversitesi'nden okuldaşımdan; sevgili Oya Banu Yurdabak gibi Seda Diker. RE Books Arts kitaplığıımıza kayıtlı olacak, diğer kıymetli kitaplar gibi.

“Hayatta En Hakiki Mürşit* İlimdir” Atatürk

*Doğru yolu gösteren kılavuz.